

(א) [לקמן ג.] ב'יק ק. תוספתא כלאים פ"ג, (ב) [ז"ל דמיתא], (ג) ד' ד, (ד) ד' (ה) ג"ה וא"ת.

גליון הש"ס

תוס' ר"ה לביב' וכו' מנו דאי בני אבר בסך לקחתי. קשה לו למ"ל מדין מנו ולא נפשוטו כי היכי דלאמן לקחתי מכח דשתי הריה מוכח שהוא של ה"י יהא לאמן משכוו הריה מוכח שהוא בנה משלו ומאי ארמייה טענה לקוח מטענת חזי בנית:

הגהות הב"ה

(א) במשנה בגיילי לו טמא: (ב) תוס' ד"ה אומר וכו' דהוא המוק:

מוסף רש"י

כפי"ס: חמיטת עין (תנייה 10). מחיצת הכרם. קיימא לן היה גדר כינמס או סומך זרעים לגדר מכאן זה סומך נפטים לגדר מכאן (ב"ק 17) אומר לו גדר. שלף יוסף התבואה אחר ממאמס בעוד התבואה פרוצה ותאמר (100 פ.)

מכאן ש"י לעמוד הבא מתיאש הימנה ולא גדרה. ותמוך כך הולא הוה אחר עד המאמס ש"י כ"ה בתימס (100). ה"י הוה קודש. ואין נטל אלא באחד ומאמס וכו' יש ק"ט"ע מן הסיבה וחד באיסור (100). והייב באחוריות. דגס לומר (בכורות 100). אסור לאדם שיעמוד כ"ו. שלף יוסף ע"י הרע (ב"מ 100). מחייב אחר לבנותו עד ד' אמות. דכתיב ט"ל לזקק רח"ל (קט"ו 100). כ"ה כופין אותו. את כן התנן שא"י רואה לטע"י את בני הנזיר. לבנות בית עשר ודלת לחצר. לבנות לז"י בית עשר להיות סומך הפתח ויב ע"י נטל ומתקין את ביה רשות הרבים מלפניו תנא, ודלת העבר התנן לטע"י (קט"ו 100). ההולכות. מי שח"י לו מלכות פתוחים לחצר תבין והתקין בדרה לו שלף ע"י וכו' בעל התנן לבנות ע"י סתל. כ"י לע"י ד' אמות, בין מולמעלה. אם כן לא הגביה וגיבה סתל ד' אמות מן התלוט. בין מלמעלה. אם כן לבנותו בין כ"י כ"י להטות מן התלוט ד' אמות, וטעמא מפרש גמ', ובין מבגדן. כ"י להטות מן ד' אמות (קט"ו 100). כ"ה מלמעלה. כ"י להטות על עמוד שלף יצ"י כשהטות על סתל וישפיל ראשו ויבאה דכ"י תלוט ויבאה צבית תבין (קט"ו 100). כ"ה כ"ה שלא יעמוד. על ראש ע"י סתל ויבאה (100). מבגדן. כ"י להחזיק כ"י שלא יאפילו. ולא יהיב טמא דביתא שיעורא (100). ע"י ש"י לו מעקה בב"ה ד' אמות. משום חזק רח"ל (קט"ו 100).

השותפין פרק ראשון בבא בתרא

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א מ"י פ"ב מהל' שמיטת ה"ל די סמג ע"י פ"ב טו"ש ע"י מ"י סי' ק"ו סעיף א:
ב ב מ"י ע"י סמג טו טו"ש ע"י סמג ד:
ג ג מ"י ע"י סמג יח טו"ש ע"י סמג:
ד ד מ"י ע"י סמג טו טו"ש ע"י סמג:
ה ה ו מ"י ע"י סמג טו וסמג ע"י סמג מ"מ סי' קנח טו"ש פ:
ו ו מ"י ע"י סמג טו טו"ש ע"י סמג:
ז ז מ"י פ"ו מהל' כלאים ה"ל ז סמג לאוין רפ טו"ש ע"י סי' ר"ו סעיף מו:

מוסף תוספות

א. לפי שרבי לא היה לומר כסדר אלא כמו שדור חפציה התלמידים, אבל כשחברם על הסדר הבר, וזכיר בכל מסכתא טעם למה נשנית אחר שלפניה. מוס' כ"מ ג. א. בדשעה טפחים ק"א טובא ואין צריך לזרזב גדול ממנו. דמ"ג. ג. כמ"ג. מ. דאין מנהגם אלא מנהג שרשים וכופה אותו לעשות מחיצה מתקיימת. ד. אלא ברייתא היא. מוס' כ"ק ק. ה. ושם בספרא: רבי יוסי ורש"א אין אדם אוסר דבר שאינו שלו. רמ"ן. ו. דמאן שמעת ליה דאמר אדם אוסר דבר שאינו שלו רבי מאיר. רמ"ן. ז. שהוא נתייב להרושק ארבע אמות משהה הבר, או לעשות מחיצה ולסמוך, וכדתנן (לקמן כו.). רבנן ויהי. ו. שלא יכנס מחרשותו בשדה חבירו. ש"י. דלא מסקי אבינא אדעתיהו להתחייב על כך, ואין לחייב על כגון זה מדינא דגרמי. ש"י. ואפילו בנתיאש מלגודרה. ש"י. ו. ש"יין שגור בנתיאש בטל תוספתא אישונה שלא היה כדי לאסור, וראשון ראשון בטל. רמ"ן. כ"י ב"ר בנתיאש אילנא מילתא שמתחילה לא היה סופר של איסור זה לבא. ר"ן.

רבינו גרשום

השותפין דאית להו חצר בשותפות ונתרבו לחלוק ולעשות מחיצה: בונין את הכותל לאמצע: גמ' גודא. כותל: כרתנן (6) מחיצת הכרם שפירצה לזה היה לו כרם תבואה ולזה היה לו כרם והיתה כותל מחיצה מפסקת בין השדה לכרם. ועפ"י נפריצה מחיצת כרמו דיש לחוש שלא יתערבו הורעים בכרם. ואומרים לו בית דין לבעל הכרם גודר.

(א) ע"י תוס' כאן ד"ה כדמיתא.

השותפין. שיש להן חצר בשותפות וצמי שניהן פתוחין למוכו וכל חצירות ששנו חכמים לפני הצמים הן ורוב משמישן בחצר: באמצע. זה נותן מחלקו חצי מקום עובי הכותל וכן זה: גויל גוים כפיסין. הכל מפרש בגמרא [ג.]: הכל כמנהג

אשרצו לעשות מחיצה בחצר בונין את הכותל באמצע מקום שנהגו לבנות גויל גוית כפיסין לבינין בונין הכל כמנהג המדינה (6) גויל גוית גוית ג' טפחים וזה נותן ג' טפחים בגוית זה נותן טפחיים ומחצה וזה נותן טפחיים ומחצה בכפיסין זה נותן טפח ומחצה וזה נותן טפח ומחצה וליפ"ך אם נפל הכותל המקום והאבנים של שניהם הוכן בגינה מקום שנהגו לגדור מחייבין אותו אבל בבקעה מקום שנהגו שלא לגדור אין מחייבין אותו אלא אם רצה כונס לתוך שלו ובונה ועושה חזית מבחוץ הליפ"ך אם נפל הכותל המקום והאבנים שלו אם עשו מדעת שניהם בונין את הכותל באמצע ועושיין חזית מבאן ומכאן לפיכך אם נפל הכותל המקום והאבנים של שניהם: גמ' סברוה מאי מחיצה גודא (6) ברתניא מחיצת הכרם שנפרצה אומר לו גודר חזרה ונפרצה אומר לו גודר נתיאש

השותפין. כולה נזקין חדרא מסכתא היא כדאמרין בהגוזל קמא (ב"ק 77 קט.) ובפ"ק דע"ו (77 א.) ואפ"י לא הוה חדרא מסכתא כ"י לפרש למה נשנית מסכתא זו אחר כ"מ כדאשכחן דדייק גמ' כריש מס' שבעות (77 ב:) מכדי תנא ממכות סליק מ"ש דקמני שבעות וכן כמנה מקומות והא דאמר (ב"ק 77.) בתרי מסכתות אין סדר לשמנה היינו לענין מחלוקת ואח"כ סתם משום דרבי לא שנה לתלמידיו כסדר המסכתות ופעמים שנה האחרונה הקודם הראשונה א ואורי"י דהיינו טעמא משום דקאי אהך פירקא דלעיל (ב"מ 77 קטו:) הבית והעלייה של ב' שנפלו חולקים צענים וכו' וקרי להו הסם בגמ' שותפין וקמני נמי (שם 77 קטו:) ב' גנות זו ע"ג זו וירק צינמס דהוי ענין שותפות:

כפיסין. מפרש בגמ' ארתי וקשה לר"י והכתיב (מבוקק 3) וכפ"ס מעץ יעננה משמע שהוא של עץ ואורי"י דשמא היו מניחין ע"ס מלמעלה ומלמטה: בגו"ה זה נותן ג' טפחים ב'ו. והא דלא קאמר בגויל ו' טפחים משום דלא נטעו למימר ו' לכל אחד וא"ת אמאי אנטריך למימני מדת גויל וגוית כיון דתנן הכל כמנהג המדינה כמו שנהגו כן יעשו ו"ל דאם נהגו יתרומו בגויל לאעשה וכן כולם אלא כשיעור המפורש ומיהו אם נהגו לעשות פחות מו' יעשה דאפילו אם נהגו זהו"ל ודפנא יעשה כדמפרש בגמרא וא"ת ומאי צעי בגמ' הכל כמנהג המדינה לאתויי מאי ומשני לאתויי אתרא דנהיא זהו"ל ודפנא לימנא לאתויי כמנהג כל המנומנות כמו שנהגו ונראה לר"ת דדוקא זהו"ל

ודפנא אכל פחות מכאן אפילו נהגו מנהג הדיוט הוא ומוכיח מכאן דיש מנהגים שאין לסמוך עליהם אפילו היבא דתנן הכל כמנהג זה לזה וללשנא בתרא משום היזק רח"ל ומאי איריא משום דבונין הכותל בעל כרחם בלאו הכי נמי הוה של שניהם אפי' נפל לרשותא דחד מנייהו כיון דאין חזית לא ולא לזה כדפריך בגמרא גבי בקעה לא יעשה חזית לא לזה ולא לזה ואי הוה אה"ך דנפל לרשותו מאי פריך הא כ"י לפרש חזית שלא יפול לרשות אחר ויאמר שלו הן והא דאמרין בהשאלא (ב"מ 77 ק.) גבי מחליף פרה בחמור וכן כריש הבית והעלייה (שם 77 קטו:) וליחזי צרעות דמאן קיימא וליהוי אה"ך המוליא מחצירו עליו הראיה היינו משום דהתם מתחילה מצובר היה הדבר וצרעות אחד מהן נולד הספק אכל הכא מעיקרא נולד הספק ואם היו באין לחלוק בעוד שהכותל קיים היו חולקין צבוח צבוח אפילו לרצון דסומכוס דלית להו ממון המוטל צספק חולקין הכא מודו כיון דליכא הכא חזקה לזה יותר מלזה הילכך אפילו נפל לרשותא דחד מנייהו לא יפסיד האחר כמו והא דלא אמר הכא כל דאליס גבר כמו צוה אומר של אצווי (לקמן 77 ל:) התם הוא דליכא דררא דממונא אכל הכא איכא דררא דממונא ומתוך ר"י דהיינו הך דפריך בגמרא (ז) שפיעטא כדפירש צקוונטרס דאפילו לא פסיק לן דינא דמתניתין שמתחילה צין שניהם עשאוה בעל כרחם היו חולקין צבוח אפילו נפל לרשותא דחד מנייהו כדמוכח גבי צקעה ומשני לא לריכא דנפל לרשותא דחד מנייהו פירוש ושהו צרעותו הרבה הוה דמימנא כיון דשהו צרעותו הרבה ניהמניה שעשאוה כולה מניו דאיצעי אמר ממך לקחמיה והיה נאמן משום דשהו הרבה ואף על גב דלאמר כריש הבית והעלייה דשותפין לא קפדי אהדדי הכא מייירי דשהו יותר מכדי רגילות דאטו משום דשותפין נינהו לא יקפידו עד עולם ולא דמי לגודרות דאין להם חזקה (לקמן 77 ל.) לפי שאין ידוע ציד מי הם אכל הכא לא היה לו להשהותו כל כך צרעותו קמ"ל כיון דמעיקרא על שניהם היה לעשות לא מהימן לומר שהוא עשה הכל דמינו צמקוס עדים הוא דאין סקדי שלא עשאה לצדו כיון שהיה יכול לדחוק את חצירו דצין שהיה עושה עמו אכל צקעה אם שהו הרבה היה נאמן לומר שעשאה צמינו דאי צעי אמר לקחמיה והאי שינויא אינו אלא מאצנים אכל מקום הכותל לעולם פשיטא שחולקין אותו ואידי דנקט אצנים נקט המוקס:

סברוה מאי מחיצה גודא. אע"ג דלצסוף קאי קאמר סברוה לפי שזה הלשון אינו עיקר מחמת פירכא דלקמן ודיחוי בעלמא הוא האי דמשני וכלשון שני הלכה וכן פוסק ר"ת ואגב דנקט בהאי לישנא סברוה נקט נמי בלישנא אחריתי ועוד אורי"י דצפרק קמא דנדרים (77 יא.) איכא סברוה אע"ג דלצסוף קאי ומסיק הכי: ברתניא מחיצת הכרם שנפרצה. יש ספרים דגרסי דתנן ואומר ר"ת שאינה משנה צסום מקום (ט) (וא"כ) היכי פשיט מינה בהגוזל קמא (ב"ק 77 ק. וס) דר"מ דאין דינא דגרמי ואם היתה משנה הוה אחי שפיר דסתם משנה ר"מ היא ואומר ר"ת דמשמע ליה דאחיא כר"מ מכה מתניתין דכלאים דמייתי התם המסכך [את] גפנו על גבי תבואתו של חצירו [ה"ן] קידש וחיבב צאחריותו והיה סתם משנה היא הילכך היא נמי דקמני קידש רבי מאיר היא ואין להאריך כאן יותר: אומר לו גודר. פירוש לבעל הכרם (ט) והוא המזיק דארבע אמות שאמרנו להרחיק הוא צבציל עבודת הכרם כדאמרין צפ"י שני לקמן (77 טו.) ואפילו ר' יוסי דקאמר לקמן (77 יח: טה:) על הניזק להרחיק את עצמו האמר רב אשי לקמן (77 טה:) מודי ר' יוסי בגיירי דליה ו' ואומר ר"י דלהכי קמני אומר לו גודר ולא קמני חייב לגדור לפי שצריך להסרות צו ואם לא התרו צו לגדור אינו חייב צאחריותו ולהכי נקט נמי תרי וימני נפרצה אומר לו גודר אף פעם שניה כשנפרצה צריך להתרותו שאינו סבור להיות חייב לגדור כל שעה ונפרצה פעם שלישית מספקא לר"י אם צריך להתרותו כל שעה או שמה סגי בתרי וימני ואין צריך להתרות צו יותר ור"ת מפרש דלהכי נקט תרי וימני לאשמועינן שאם יש תוספת מאמס צין מה שהוסף נפרצה ראשונה וצין מה שהוסף נפרצה שניה דאין מנטרפין לאסור א"י ומראשונה ראשונה צבציל א"י והארכתי בהגוזל קמא (ב"ק 77 ק: וס) וצפרק במה אשה (שם 77 טה:):

נתיאש